

Roda el món i torna al .com

Ja m'ho veia venir, però per si de cas m'he preocupat de confirmar-ho: un viatge virtual pels pobles de les comarques gironines no té ni punt de comparació amb un de real. El recorregut internautic per les pàgines web referents a municipis gironins és ple de corriols amb còdols, d'autopistes que no menen enlloc, d'atzucacs desconcertants i, tot sigui dit, també de frondoses i ben organitzades ciutats-jardí.

Un bon punt d'arrencada per començar l'excursió són els portals www.girona.com o www.te-ranyina.net. A més de ser per si mateixos centres d'interès, són també uns encreuaments de camins que permeten accedir a revistes digitals, bases de dades, pàgines de particulars i tot d'altres recursos de la xarxa gironina. És millor fer-ho així que cercar adreces a la babalà, ja que el primer sotrac és constatar que molts municipis, poc previsors, no s'han preocupat de tenir domini propi. El viatge, emperò, és ple d'aventures i de coneixences, des de pàgines fossilitzades que fa anys que cap vilatà s'ha preocupat ni d'esborrar, fins a d'altres molt ben organitzades que es converteixen en un punt de referència obligat tant per a locals com per a forasters. D'entre aquestes últimes, es poden destacar www.caldesdemalavella.com o www.vallderibes.com, però també n'hi ha, com www.vilademuls.com o www.vilafant.com, que demostrin que no cal ser potència demogràfica per tenir una presència digna a la Xarxa. Sovint, de disseny n'hi ha de sobres, però algun corrector lingüístic més sí que hi convindria. Hi ha casos entenedors i benintencionats, com el jove de Palau-sator que va aprofitar la seva prestació social per fer la pàgina del seu poble on, entre altres galindaines, ofereix un joc amb la possibilitat de distorsionar la cara de Pinochet (!). Però, superats la lentitud i els entrebancs, davant de pàgines ben construïdes i ben vives, amb els seus fòrums i debats, les notícies locals, les adreces electròniques per contactar amb entitats, comerços o particulars, és llavors que descobreixes que potser l'avantatge de tot plegat és que pots reconnectar amb el teu propi veí, amb qui fa temps que no coincideixes, més que no pas discutir de la globalització amb un simpàtic ciutadà d'Utah.

Josep Pujol i Col

però es posen de manifest les dificultats, relatives tant a la manca d'infraestructures portuàries com a les traves burocràtiques, que encara fan del transport marítim el menys competitiu.

La Càtedra d'Estudis Marítims i L'Estrop han contribuït amb aquestes jornades a la salvaguarda i difusió de la cultura de la gent de mar, un dels seus principals objectius. Al mateix temps la trobada bianual Promediterrània es consolida, en la seva segona edició, com una plataforma de comunicació entre els investigadors, les entitats i les institucions i la societat en general, en referència al patrimoni marítim.

Georgina Soler

Dos mil anys d'història

«Girona, dos mil anys d'història». I Congrés d'Història de Girona. Institut d'Estudis Gironins, Mas la Torre, Girona. 30 de novembre i 1 de desembre de 2000

conclusions globals a l'entorn de l'estat actual d'aquest mitjà de transport marítim, de quin paper tindrà en el futur i de la necessitat de conèixer millor què significà en el passat.

Una de les idees més importants que es posaren de manifest al llarg de les jornades fou la rellevància que havia tingut el transport de cabotatge en temps passats. Tot i aquesta constatació, faltaria encara aprofundir més en l'estudi del paper que el cabotatge va exercir en la configuració de la societat i l'economia de Catalunya; cal recuperar, estudiar i conservar la

memòria històrica i preservar el patrimoni material, essencialment vaixells i béns mobles. Però la conclusió més destacada fou que aquest tipus de transport, present durant els darrers segles i ara desaparegut, difícilment tornarà en les condicions en què es va desenvolupar. El progressiu abandó del transport marítim fou degut a múltiples factors, però la principal causa va ser l'aparició de noves formes de transport conegudes amb els termes de *transport multimodal*. Actualment s'intenta enfortir el paper del transport marítim de cabotatge en aquest nou context,

La llarga tradició historiogràfica i la copiosa i notable bibliografia de què disposa la nostra ciutat palesen a bastament l'interès que sempre ha despertat la història de Girona. No obstant això, els estudis i les recerques dels darrers anys adverteixen de l'existència d'alguns buits cronològics i temàtics, que fan necessàries una revisió i una posada en comú d'experiències i coneixements, com també l'aplicació de nous plantejaments en l'anàlisi dels diferents àmbits del nostre esdevenir històric. Aquest ha estat un dels objectius primordials de la convocatòria

d'aquest primer Congrés, que ha aplegat, durant dos dies, un grup d'historiadors i de persones interessades per la història local amb la intenció de donar a conèixer llurs investigacions i de debatre-les àmpliament. Així ho posaren de manifest en els parlaments de l'acte d'obertura els professors David Vivó, en representació de l'alcalde de la ciutat, i Narcís Soler, membre de la junta de govern de l'Institut d'Estudis Gironins.

Tot partint de la ponència marc, «Girona, clau de pas», el programa del Congrés s'estructurà en quatre ponències temàtiques, que s'obriren amb les conferències següents: «Girona, ciutat fluvial» (Anna Ribas, professora de la UdG), «Alimentació i cuina de Girona. Miscel·lània d'aculturacions i intercanvis» (Jaume Fàbrega, professor de la UAB), «Girona, de capital de drap a plaça forta» (Xavier Torres, professor de la UdG) i «Girona,

JORDI S. CARRERA

Assistents al I Congrés d'Història de Girona.

Repòs a la plaça

Volia parlar de les places, d'aquestes clapes que s'obren als encreuaments dels carrers perquè el caminant eixampli lluminosament la perspectiva escanyada pels edificis; d'aquests llocs on, assegut en un banc, un pot guarir-se de la solitud exposant-la a l'escalfor de la tarda i a la inexplicable sensació de retorn a la realitat que s'obté de la gent que passa. Però m'he encallat a mig dir, perquè de fet estava imaginant places que ja no existeixen, d'aquelles que, fa temps, quan les ciutats no eren només un laberint de passadissos amb portes, havien estat la prolongació de la sala de jocs, el pati comunitari dels veïns, i no pas el sostre aprofitat dels pàrquings, sense ombra, sense gronxadors, sense bancs, sense gent. A la plaça de la Constitució de Girona, concebuda per un geòmetra misantrop, l'espai devia resultar tan austere i presidir que van decidir dotar-lo d'algun element sentimental per mitjà de l'escultura d'una nena, per si de cas ningú més no trobava que aquell fos un lloc habitable; i bé, l'efecte és certament commovedor: enmig del no-res, el monument a una humanitat extingida. Així que el tema de les places se'm fon als dits abans de desplegar-lo, justament ara, que l'ombra d'un arbre hauria calmat el desfici d'haver vagat d'una frase a l'altra sense propòsit ni destí. Tinc penjada davant la taula on treballo, per poder-m'hi encantar en ocasions semblants, una fotografia antiga de Girona partida amb simetria per l'horitzontal del pont de Pedra: a dalt, la ciutat, els edificis revellits per damunt dels quals s'alcen, lleugerament emboirats per la llunyania, els campanars del Mercadal, Sant Feliu i la Catedral; a baix, l'arenys, i entre còdols i fang, agenollades arran de la bassa d'aigües estantisses on l'Onyar acaba entollant-se -com si a aquesta altura ja no li quedés força sinó per escopir unes escorrialles de saliva-, grups de dones atrafegades en la bugada, vivificant aquest paisatge somnolent i petri omplint-lo de converses i escuma. El xivari d'aquestes dones laborioses barrejat amb el xipolleig de la roba a l'aigua m'ha fet moltes vegades d'ancoratge quan l'escriptura de sobte se m'ha assecat i he quedat atrapada en la sonsònia d'unes poques frases escrites, igual que si mirés les brases d'un dèbil foc a punt de consumir-se. Amb una curiositat quasi descarada, un grup de dones del primer terme es giren obertament cap al fotògraf. Tenen el rostre nebulós, com el dels retrats dels morts, però la seva expressió és clara. «Què fas?, què mires?», pregunten. Res, buscava una plaça on veure gent abans de tomar-me a tancar a casa.

Eva Vázquez

economia de frontera» (Josep Oliver, professor de la UB). Els títols de la trentena de comunicacions presentades són ben il·lustratius de l'ampli abast temàtic; per esmentar-ne només alguns, recordem «Textos àrabs relatius a la ciutat de Girona» (Dolors Bramon), «Terrissa i terrissaires de Girona» (Narcís Soler), «La comunitat jueva de Girona...» (Sílvia Planas), «La fundació de Girona en la historiografia humanística (Mariàngela Vilallonga - Daniel Ferrer) o «Aproximació al Corpus Epigràfic de Girona» (Brígida Nonó). El Congrés ha servit també per presentar el volum XLI dels *Annals de l'IEG* i els dos primers llibres corresponents a *Monografies Ciutat de Girona*, Col·lecció Patrimoni Cultural. Cal fer una valoració molt positiva d'aquesta trobada. Ha estat, sens dubte, una bona ocasió per fer balanç del nostre passat, tot revisant el present i, així mateix, acollint propostes per al futur. Hom n'espera la continuïtat, amb una periodicitat de tres anys i amb caràcter monogràfic.

Dolors Condom i Gratacós